

LATVIJAS REPUBLIKA
VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS
INSPEKCIJA

2005. GADA DARBA PĀRSKATS

2006. GADA JŪNIJS
IZDOTS KOPŠ 1994. GADA

SATURS

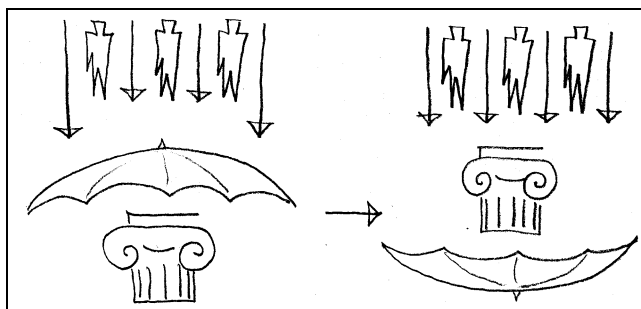
1. PAMATINFORMĀCIJA	4
1.1. JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA	4
1.2. POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI	5
1.2.1. INSPEKCIJAS DARBĪBU RAKSTUROJOŠIE GALVENIE DOKUMENTI	7
1.2.2. ATSEVIŠĶI VKPAI VADĪTĀJA DARBA PAMATPRINCIPI KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANĀ	8
1.3. IZMAIŅAS IESTĀDES DARBĪBĀ PĀRSKATA GADA LAIKĀ	9
2. INSPEKCIJAS 2005.GADA DARBĪBAS REZULTĀTI	9
2.1. INSPEKCIJAS GALVENĀS PRIORITĀTES UN INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU	9
2.1.1.INSPEKCIJAS GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES 2005.GADĀ	10
2.1.2. AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI LATVIJĀ	11
2.1.3. KULTŪRAS MANTOJUMA JOMAS DARBĪBAS RAKSTUROJUMS	11
2.1.4. APZINĀŠANA, UZSKAITE UN DOKUMENTĀCIJAS KOMPLEKTĒŠANA	14
2.1.5. KONTROLE	14
2.1.6. KULTŪRAS PIEMINEKĻU PĀRVEIDOŠANAS (RESTAURĀCIJAS) KONTROLE	14
2.1.7. NORMATĪVO AKTU IZSTRĀDE	15
2.2. BUDŽETA PROGRAMMU UN APAKŠPROGRAMMU REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDES ANALĪZE	15
2.2.1. "LATVIJAS KULTŪRAS PIEMINEKĻU IZPĒTES, GLĀBŠANAS UN RESTAURĀCIJAS PROGRAMMA 2005.GADAM" IZPILDE	15
2.2.2. KULTŪRAS PROGRAMMAS „LATVIJAS KULTŪRAS PIEMINEKĻU IZPĒTE UN PASĀKUMI KULTŪRAS MANTOJUMA JOMĀ” IZPILDE	18
2.3. INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM	18
2.3.1. PASĀKUMI, KAS VEIKTI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI	19
2.3.2. PASĀKUMI, KAS VEIKTI IEKŠĒJĀ AUDITA IETEIKUMU REALIZĀCIJAI	20
2.4. FINANŠU POLITIKAS RISKĀ FAKTORI	20
3. BUDŽETA INFORMĀCIJA	20
3.2. VALSTS PAMATBUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS (LATOS)	20
3.3. MAKSAS PAKALPOJUMI UN TO IZCENOVUMI, CITI PAŠU IENĒMUMI (LATOS)	21
3.4. VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS SAŅEMTO ZIEDOJUMU UN DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS	21
3.5. GALVENIE EKONOMISKIE RĀDĪTĀJI 2005. GADĀ	21
4. PERSONĀLS	22
5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	23
5.1. PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI	24
5.2. REALIZĒTIE PROJEKTI UN TO ĪSTENOŠANAS REZULTĀTI	24

5.3 SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA PAR KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBU, PĀRVALDI UN IZMANTOŠANU EIROPAS PADOMES PROJEKTA THE EUROPEAN HERITAGE NETWORK IETVAROS	25
5.4 STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	25
5.5 INSPEKCIJAS ORGANIZĒTI STARPTAUTISKI PASĀKUMI	25
5.6 NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES	26
5.7 SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	26
6. PLĀNI NĀKAMAJAM GADAM	26
6.1 PRIORITĀTES 2006.GADAM	26
6.2 STARPTAUTISKIE PROJEKTI	27

1. PAMATINFORMĀCIJA

KULTŪRAS PIEMINEKĻI IR KULTŪRAS MANTOJUMA VISTIEŠĀK UZTVERAMĀ DAĻA. TIKAI PATIESS UN AUTENTISKS KULTŪRAS MANTOJUMS IR PATS VĒRTĪGĀKAIS, KURA SAGLABĀŠANĀ SABIEDRĪBAI JĀIEGULDA DAUDZKĀRT LIELĀKI LĪDZEKĻI, NEKĀ TO PRASA MŪSU IKDIENAS VAJADZĪBAS. KULTŪRVĒSTURISKĀS VIDES AIZSARDZĪBA IR VISU SABIEDRĪBAS LOCEKĻU KOPĪGĀ ATBILDĪBA. IR JĀSPĒJ BŪT GODĪGIEM PRET VIDI, KURĀ DZĪVOJAM – ILGLAICĪGĀ UN PLAŠĀKĀ SKATĪJUMĀ, ŠĶIETAMU MIRKĻA EKONOMISKU LABUMU NOMAINOT AR VIDES KVALITĀTES PRASĪBĀM VISAS SABIEDRĪBAS INTERESĒS. JĀPANĀK, LAI TĒLPISKĀS VIDES ATTĪSTĪBA NOTIKTU, RADOT KVALITĀTI - LABU ARHITEKTŪRU UN DIZAINU, ŅEMOT VĒRĀ VĒSTURISKĀS TRADĪCIJAS. JĀVEIDO LABVĒLĪGI APSTĀKĻI KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA SAGLABĀŠANAI. PANĀKUMI RĪGĀ ROSINA ATTIEKSMES MAIŅU VISĀ LATVIJĀ. ATTĪSTĪBĀ SVARĪGĀKA PAR NAUDU IR LABA IDEJA. JA INVESTORU NAUDA PARĀDĀS PIRMS IDEJĀM, TĀ BIEŽI IR IEMESLS KULTŪRAS MANTOJUMA IZNĪCINĀŠANAI. KULTŪRAS MANTOJUMS IR EKONOMISKA VĒRTĪBA, TĀ NAV VĒRTĪBA, KAS JĀIZNĪCINA, LAI GŪTU ĪSTERMIŅĀ EKONOMISKU LABUMU. SAVUKĀRT, KULTŪRAS PIEMINEKĻU PRAKTISKĀ SAGLABĀŠANA NAV IESPĒJAMA BEZ NAUDAS. PIETIEKAMI APZINĀTA UN KOPTA KULTŪRAS MANTOJUMA NODOŠANA NĀKAMĀJĀM PAAUDZĒM IR ATKARĪGA NO POLITIĶU, PROFESIONĀĻU UN VISAS SABIEDRĪBAS IZPRATNES UN INTELIĢENCES LĪMEŅĀ.

ATVĒRTU KULTŪRAS MANTOJUMA POLITIKU SABIEDRĪBAI. SABIEDRĪBA IR TĀ, KAS SARGĀ UN LIETO KULTŪRAS MANTOJUMU.

1.1. JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Latvijas Republikā valsts pārvaldi kultūras mantojuma (kultūras pieminekļu) aizsardzībā un izmantošanā nodrošina Ministru Kabinets un to realizē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, kas atrodas kultūras ministra padotībā. Inspekcija darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas likumu "Par kultūras pieminekļu aizsardzību", Konvenciju par Pasaules kultūras un dabas mantojumu un 60 citiem likumiem un normatīvajiem aktiem, kuri skar kultūras mantojuma jomu, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu, kā arī Kultūras ministrijas un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas normatīvajiem aktiem. Kultūras mantojuma saglabāšanas politika un pamatprincipi balstīti uz Eiropas Padomes un UNESCO konvencijām, deklarācijām, ieteikumiem un starptautiskās konferencēs gūtām atziņām.

Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru padomes 1988. gada 16. septembra 313. lēmuma 5. punktu un pamatojoties uz Latvijas PSR Valsts Kultūras komitejas 1988. gada 30. septembra 440. pavēli, ar 1988. gada 01. oktobri tika izveidota patstāvīga Latvijas PSR Kultūras komitejas Valsts Vēstures un kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija.

Šobrīd Inspekcija darbojas, pamatojoties uz 1992. gada 11.martā pieņemto likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” un 2004. gada 9. novembrī Latvijas Republikas Ministru kabinetā apstiprināto Valsts

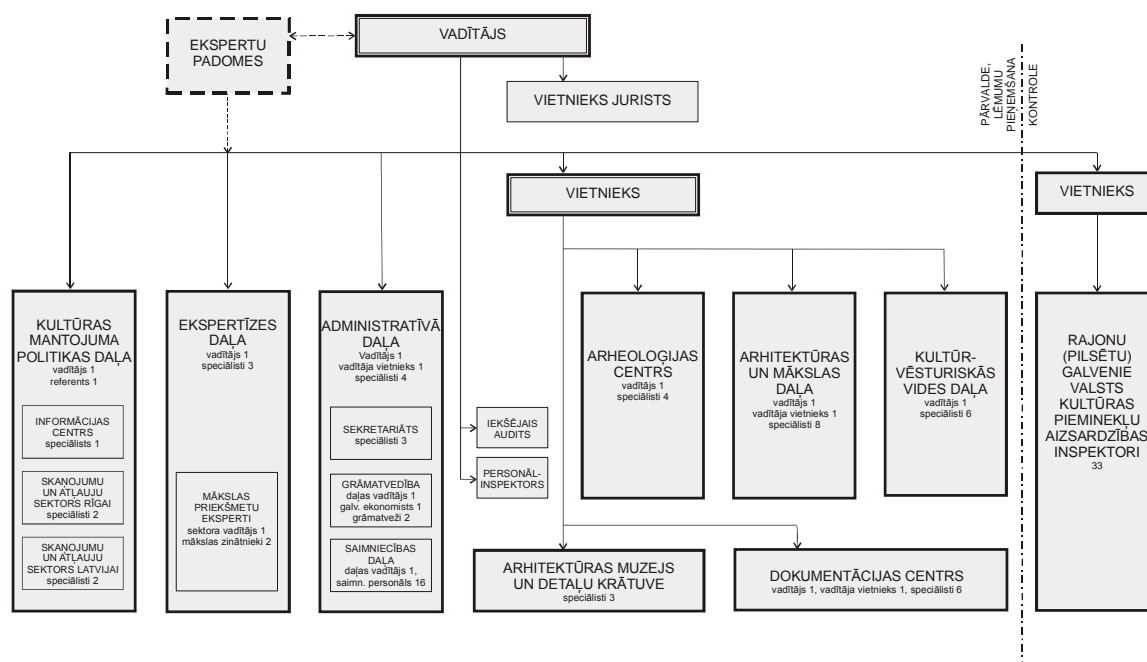
kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu (MK 2004.11.09. noteikumi Nr. 916 „Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nolikums”).

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir kultūras ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā, veic kultūras mantojuma apzināšanu, izpēti un pieminekļu uzskaiti (No 1992.03.11. likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 26. panta).

Inspekcijas vadības pakļautībā atrodas šādas struktūrdaļas: Kultūras mantojuma politikas daļa, Administratīvā daļa, Ekspertīzes daļa, Arhitektūras un mākslas daļa, Kultūrvēsturiskās vides daļa, Arheoloģijas centrs, Pieminekļu dokumentācijas centrs un Arhitektūras muzejs un detaļu krātuve. Arpus struktūrdaļām darbojas iekšējā audita sektors un personālinspektors.

Katrā rajonā un pilsētā (26 rajoni un 7 republikas pilsētas) iecelts valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors, kas ir tieši pakļauts Inspekcijas vadībai (kopā 33).

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS STRUKTŪRAS SHĒMA

1.2 POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas, tāpat kā citu Eiropas valstu nacionālo kultūras mantojuma institūciju uzdevums, ir sekot, lai kultūras mantojums tiktu saglabāts nākamajām paaudzēm pietiekami apzināts un kopts. Balstoties uz MK 2004.gada 9. novembra noteikumu Nr. 916 „Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības nolikums” 2.,3.,4., un 5. pantu:

2. Inspekcijai ir šādas funkcijas:
 - 2.1. īsteno valsts pārvaldi kultūras pieminekļu aizsardzībā;
 - 2.2. pārzināt kultūras pieminekļus valsts teritorijā.
3. Lai nodrošinātu funkciju izpildi, inspekcija:
 - 3.1. apzina objektus, kuriem ir kultūras vērtība, kā arī apseko kultūras pieminekļus;
 - 3.2. izvērtē objektu atbilstību valsts vai vietējās nozīmes kultūras pieminekļa statusam;

- 3.3. pieņem lēmumu par attiecīgā jaunatklātā objekta ņemšanu valsts aizsardzībā, ja tam ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība;
- 3.4. sagatavo kultūras ministram priekšlikumus par attiecīgā kultūras pieminekļa iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā vai svītrošanu no tā;
- 3.5. nosaka kultūras pieminekļu aizsardzības zonas un to uzturēšanas režīmu;
- 3.6. izvērtē un saskaņo būvprojektus, kas izstrādāti kultūras pieminekļiem vai objektiem, kas atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonā;
- 3.7. ja nepieciešams, izsniedz nosacījumus un tehniskos noteikumus būvprojektēšanai kultūras pieminekļos un objektos, kuri atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonā un pārveido kultūrvēsturisko vidi;
- 3.8. izsniedz atļaujas saimnieciskās darbības veikšanai kultūras pieminekļi vai tā aizsardzības zonā, ja attiecīgās darbības dēļ tiek pārveidots kultūras pieminekļis vai tā kultūrvēsturiskā vide;
- 3.9. pieņem lēmumus par saimnieciskās darbības apturēšanu kultūras pieminekļi vai tā aizsardzības zonā, ja tiek pārkāpti kultūras pieminekļu aizsardzības noteikumi;
- 3.10. uztur valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu reģistru;
- 3.11. izsniedz kultūras pieminekļu īpašniekiem (valdītājiem) norādījumus par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu;
- 3.12. izsniedz atļaujas izpētes darbu veikšanai kultūras pieminekļos;
- 3.13. izsniedz atļaujas būvniecībai, kā arī remonta (renovācijas), konservācijas, restaurācijas vai rekonstrukcijas darbu veikšanai kultūras pieminekļos vai to aizsardzības zonās;
- 3.14. sniedz atzinumu par to, vai attiecīgais kultūras pieminekļis vai ēka, kura atrodas tā aizsardzības zonā un pārveido kultūrvēsturisko vidi, ir piemērota ekspluatācijai;
- 3.15. pieņem lēmumu par vidi degradējoša statusa noteikšanu objektam, kurš atrodas kultūras pieminekļa teritorijā vai tā aizsardzības zonā;
- 3.16. izsniedz atļaujas mākslas priekšmetu un antīko priekšmetu izvešanai uz ārvalstīm;
- 3.17. organizē nelikumīgi izvesto kultūras priekšmetu atdošanas procedūru;
- 3.18. sagatavo Kultūras ministrijai un Finanšu ministrijai priekšlikumus par valsts pirkuma tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tām, ja paredzēta kultūras pieminekļa atsavināšana;
- 3.19. nosaka kultūras pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, lai noteiktu atlīdzību par kaitējumu, kas tam nodarīts;
- 3.20. saskaņā ar likumu "Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām" no īpaši šādiem mērķiem iedalītiem līdzekļiem finansē kultūras pieminekļu pētniecības, glābšanas un restaurācijas darbus, kā arī citus ar pieminekļu aizsardzību saistītus pasākumus;
- 3.21. organizē pasākumus, kas saistīti ar mūsdienu arhitektūras kvalitātes uzlabošanu kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsardzības zonās;
- 3.22. pieņem lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu;
- 3.23. veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

4. Inspekcija atbilstoši savai kompetencei:

4.1. piedalās zinātniskajos pētījumos, kas saistīti ar kultūras mantojuma saglabāšanu;

4.2. piedalās normatīvo aktu projektu izstrādē un politikas plānošanas dokumentu sagatavošanā, kā arī sniedz atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem normatīvo aktu projektiem;

4.3. nodrošina dokumentu uzkrāšanu, uzskaiti, glabāšanu un izmantošanu saskaņā ar likumu "Par arhīviem";

4.4. sagatavo inspekcijas budžeta projektu;

4.5. piedalās starptautisko līgumu sagatavošanā un izpildē.

5. Inspekcijai ir likumā "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" noteiktās tiesības, kā arī šādas tiesības:

5.1. pieprasīt un bez maksas saņemt no fiziskajām un juridiskajām personām inspekcijas uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju un dokumentus;

5.2. atbilstoši kompetencei pārstāvēt Latvijas Republiku starptautiskajās organizācijās un pasākumos;

5.3. lai nodrošinātu inspekcijas darbību, slēgt līgumus ar fiziskajām un juridiskajām personām;

5.4. sniegt maksas pakalpojumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

5.5. izveidot ekspertu padomes;

5.6. organizēt speciālistu apmācību un kvalifikācijas novērtēšanu;

5.7. īstenot citas normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

1.2.1 INSPEKCIJAS DARBĪBU RAKSTUROJOŠIE GALVENIE DOKUMENTI

- Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts;
- Kultūras pieminekļu uzskaites dokumentācija;
- Norādījumi par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu;
- Kultūras pieminekļu apsekošanas un pārbaudes akti;
- Administratīvā pārkāpuma protokoli;
- Aļļaujas mākslas un antikvāro priekšmetu izvešanai no Latvijas;
- Jaunatklāto kultūras pieminekļu saraksts;
- Ar kultūras pieminekļu pārveidošanu saistītu projektu saskaņojumi un slēdzieni;
- Kultūras pieminekļu remontu, konservācijas un restaurācijas darbu aļļaujas;
- Kultūras pieminekļu izpētes darbu aļļaujas;
- Inspekcijas slēdzieni par kultūras pieminekļu un kultūrvēsturiskās vides pārveidošanas pieļļaujamību;
- Kultūras pieminekļu aizsardzības zonu dokumentācija;
- Kultūras pieminekļu kultūrvēsturiskās vērtības noteikšanas akti;
- Slēdzieni par kultūras pieminekļu tehnisko stāvokli;
- Kultūrvēsturisko objektu materiālu fondi;
- Inspekcijas darba plāni, atskaites;
- Kultūras pieminekļu saglabāšanas projekti;
- Rakstiskas konsultācijas;
- Informatīvi dokumenti.
- Nacionālā programma „Kultūra” apakšprogramma „Kultūras mantojums”

1.2.2 ATSEVIŠĶI VKPAI VADĪTĀJA DARBA PAMATPRINCIPI KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANĀ

1. Katra paaudze atšķirīgi izprot pagātni un gūst no tās jaunas atziņas. Kultūras mantojums veidojies gadu simtos; jebkura mantojuma daļas iznīcināšana padara mūs nabadzīgākus. Latvijai saprātīgi jāizmanto savi resursi. Kultūras mantojums nav greznība, bet ekonomiska vērtība. Kultūras mantojuma saglabāšana veicina ekonomikas attīstību. Kultūras pieminekļi ir kultūrvēsturiskā mantojuma vistiešāk uztveramā daļa ar vislielāko potenci.
2. Kultūras pieminekļa jēdziens ietver sevī ne tikai atsevišķus objektus, bet arī plašāku telpu – kultūrvēsturisko pilsētvidi un kultūrvēsturisko ainavu.
3. Kultūras pieminekļi nav atdalāms no vēstures, kuras liecinieks tas ir, un no vides, kurā tas atrodas.
4. Kultūras mantojums ir jānodod nākamajām paaudzēm autentiskā veidā.
5. Kultūras mantojumam jābūt definētam, objektiem jāatbilst noteiktiem atlases kritērijiem.
6. Kultūras mantojuma saglabāšanas darbam ir jābūt atklātam, informācijai - plaši pieejamai. Ir nepieciešama sabiedrības līdzdalība - tās priekšnoteikums ir izpratne. Svarīgāko jautājumu apspriešanai jābūt publiskai.
7. Kultūras mantojuma saglabāšanas garants ir tā izmantošana.
8. Kultūras pieminekļa pārveidošana vai pārvietošana pieļaujama, ja tas ir vienīgais pasākums, lai glābtu kultūras pieminekli, vai arī, ja pārveidojumu rezultātā nesamazinās kultūras pieminekļa kultūrvēsturiskā vērtība. Katram laikmetam ir savas iezīmes un savi uzslāņojumi, kas arī ir vēstures liecinieki. Ja nepieciešami kultūras pieminekļu jauni pārveidojumi, bez kuriem objekta eksistence ir apdraudēta, vai nepieciešami jauni apjomi un detaļas, tad tām jāatbilst vēsturiskās kompozīcijas principiem, bet tām jābūt ar sava laikmeta iezīmēm.
9. Restaurācijā nav pieļaujama viltota iespaida radīšana.
10. Atdarīšanu vai kopiju izgatavošanu nav kultūras pieminekļu aizsardzības pasākums, ja tas nekalpo kā eksperiments - vēsturisko un zinātnisko pieņēmumu noskaidrošanai.
11. Kultūras mantojuma saglabāšanas darba svarīga sastāvdaļa ir izpēte un dokumentēšana.
12. Valsts un pašvaldību institūciju noteiktajiem kultūras mantojuma saglabāšanas norādījumiem ir jābūt reāliem, izpildāmiem atbilstoši laikam un ekonomiskajai situācijai. Risinot detaļas, nedrīkst pazaudēt svarīgāko. Atšķirīgos ekonomiskos apstākļos prasības var būt dažādas, bet tām ir jābūt pamatotām.
13. Liela loma kultūras mantojuma saglabāšanas darbā ir speciālistu profesionālajai sagatavošanai un izglītībai.
14. Attīstībā svarīgāka par naudu ir laba ideja.
15. Kultūras pieminekļu praktiskā saglabāšana nav iespējama bez naudas.
16. Viens no visietekmīgākajiem kultūras pieminekļa saglabāšanas instrumentiem ir saprātīga teritorijas plānošana, kuras rezultāts ir līdzsvarota attīstība.
17. Kultūras pieminekļu aizsardzības darba pamatā - sadarbībā starp oficiālām institūcijām un kultūras pieminekļa īpašnieku, valdītāju un lietotāju - jābūt DIALOGAM! Juridisku sankciju (sodu) pieņemšana ir pēdējais solis.
18. Ir jāveicina godīgs, atklāts un konstruktīvs dialogs starp visām interešu grupām sabiedrībā kultūras mantojuma saglabāšanā, veidojot tiltu starp veco un jauno.
19. Šodien radīta kvalitatīva arhitektūra būs nākotnes pieminekļi, bet šodien radīta slikta arhitektūra kvalitatīvā kultūrvēsturiskā vidē ir šodienas un nākotnes vēl neizvērtēts zaudējums ne tikai cilvēka dzīves telpā, bet pats svarīgākais – cilvēka apziņā.
20. Attīstība nevar notikt bez kļūdām, tikai starpība ir būtiska – vai tās radītas neapzināti, vai apzināti, jo pirmās izpratne ved uz attīstību, bet otrā uz stagnāciju.

1.3 IZMAIŅAS IESTĀDES DARBĪBĀ PĀRSKATA GADA LAIKĀ

Pēdējo gadu veiktās pārmaiņas iestādes darbā saistībā ar valsts pārvaldes iekārtas normatīvajiem aktiem un administratīvā procesa sakārtošanu pakāpeniski veido jaunu iestādes funkcionēšanas modeli - kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu, kas saistīta ar kultūras mantojuma saglabāšanas politikas regulāru pilnveidošanu, ierēdņu personīgās atbildības palielināšanu lēmumu pieņemšanā, pieņemto lēmumu kvalitātes kontroli, atklātību un dialogu lēmumu un pārmaiņu dokumentēšanā, kā arī ērti lietojamu informācijas sistēmas radīšanu un tiesiskās paļāvības principu ievērošanu lēmumu gatavošanā, iesaistot sabiedriski profesionālo organizāciju speciālistus.

Inspekcijas darbības pilnveidošanai 2005. gadā tika pieņemti sekojoši rīkojumi:

- 01.07.2005 rīkojums Nr. 27 „Par valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā iesniegto projektu izskatīšanas kārtību”;
- 04.10.2005 rīkojums Nr. 32 „Par atzinuma sniegšanu par objektu nodošanu ekspluatācijā”;
- 01.11.2005 rīkojums Nr. 34 „Par Ētikas komisiju”;
- 14.11.2005 rīkojums Nr. 35 „Par dokumentu izstrādāšanu un noformēšanu”;
- 27.12.2005 rīkojums Nr.45 „Par kultūras pieminekļu uzskaites ekspertu padomi”;
- 29.12.2005 rīkojums Nr.47 „Par izmaiņu virzīšanu Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā”;

2. INSPEKCIJAS 2005.GADA DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. INSPEKCIJAS GALVENĀS PRIORITĀTES UN INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU

ILGTERMIŅA

Apzināts, saglabāts, uzturēts un sabiedrībai prezentēts kultūras mantojums

- Kultūras mantojuma lomas palielināšana kā nozīmīgas sastāvdaļas cilvēka dzīves telpas kvalitātes un cilvēka dzīves kvalitātes veidošanā.
- Kultūras mantojuma saglabāšana nākamajām paaudzēm.
- Kultūras mantojuma kā tautsaimnieciska resursa izmantošana valsts ekonomiskajai attīstībai.
- Latvijas tēla veidošana ar kultūras mantojuma palīdzību.
- Kultūras mantojuma izmantošana demokrātiskas, pilsoniskas un izglītotas sabiedrības un valsts veidošanā.

ĪSTERMIŅA

- Svarīgākās nacionālās mantojuma daļas prioritāra apzināšana, izpēte, pasākumu organizēšana, kas pasargā to no izpostīšanas.
- Īpašumtiesību sakārtošana – katram kultūras piemineklim savu atbildīgu saimnieku.
- Kultūras pieminekļu jauno saimnieku atbalsts ar tiesisko, finansiālo, mantojuma aizsardzības nozares vadīšanas mehānisma regulējošu noteikumu palīdzību. Atbalsta sniegšana iedzīvotāju līdzdalībai, jo sabiedrība ir tā, kas aizsargā savu mantojumu.
- Arhitektūras kā mākslas nozares attīstības veicināšana, lai mūsdienu arhitektūra nebojātu kultūras mantojumu, kā arī mantojuma saglabāšanas aktivitātes netraucētu kvalitatīvas mūsdienu arhitektūras attīstību.

- Kultūras mantojuma jomā valsts un pašvaldību līmenī jāpanāk efektīga pakalpojumu sniegšana un sabiedrības uzticība.
- Atklātība, caurskatāmība un profesionālā līmeņa nostiprināšana.

GALVENIE UZDEVUMI

- Turpināt kultūras mantojuma apzināšanu.
- Atbilstoši pieaugošajam darba apjomam nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu.
- Turpināt darbu pie informācijas sistēmas pilnveidošanas.
- Nodrošināt visu ieinteresēto pušu iesaistīšanos kultūras mantojuma saglabāšanā.
- Uzlabot kultūras pieminekļu restaurācijas un pārveidošanas kontroles darbu, efektīvu rīcību.
- Izstrādāt un īstenot pasākumus mūsdienu arhitektūras kvalitātes uzlabošanai kultūrvēsturiskās vietās.
- Attīstīt informācijas kampaņu par kultūras mantojuma saglabāšanas aktualitātēm.
- Sadarboties ar starptautiskajām institūcijām un ārvalstīm.

2.1.1 INSPEKCIJAS GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES 2005.GADĀ

- Inspekcijai uzdotā darba izpilde saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" un 2004.gada 9.novembra Latvijas Republikas Ministru Kabineta apstiprināto Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu.
- Aktualizēt un papildināt Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu. Organizēt kultūras pieminekļu pārbaudes braucienus.
- Sagatavot priekšlikumus, lai pilnveidotu Latvijas likumu un normatīvo aktu sistēmu kultūras mantojuma aizsardzības un attīstības jomā. Sakārtot mūsdienu arhitektūras un kultūras mantojuma attiecības.
- Nostiprināt Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Informācijas centra darbību. Turpināt informatīvu materiālu sagatavošanu un izdošanu, kā arī regulāru Interneta mājas lapas papildināšanu.
- Pildīt 2005. gada Kultūras pieminekļu izpēti un glābšanas programmu (avārijas stāvoklī esošu kultūras pieminekļu glābšana).
- Nodrošināt kultūras pieminekļu uzskaites un aizsardzības darba datorizāciju.
- Sakoptākā kultūras mantojuma aktualizēšana un Eiropas Kultūras mantojuma dienu „100 sakoptākie kultūras pieminekļi Latvijā” organizēšana.
- Sadarbībā ar Kultūrkapitāla fondu izveidot un organizēt Kultūras mantojuma gada balvu, kas izvērtētu aktivitātes kultūras mantojuma jomā 2004. gadā.
- Sagatavot priekšlikumus, lai Latvija turpinātu pievienoties starptautiskajām konvencijām kultūras mantojuma jomā.
- Pilnveidot restaurācijas speciālistu un restaurācijas firmu kvalitātes novērtēšanas kārtību.
- Dalība Eiropas Padomes projektā HEREIN – Eiropas kultūras mantojuma politikas informatīvās datu bāzes izveide.
- Sadarbība ar starptautiskajām institūcijām un ārvalstīm.

Inspekcijas galvenie plānotie uzdevumi 2005. gadā izpildīti saskaņā ar darba plāniem un prioritātēm. Atsevišķi nepaveiktie darbi, kas saistīti ar nepietiekošo finansējumu un laika trūkumu, pārcelti uz 2006. gadu.

PROBLĒMAS

- Minimālais finansējums un būtiski pieaugušais darba apjoms kavē kvalitatīvu pilnībā izpildīt ar likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” Inspekcijai uzdotos pienākumus.
- Katastrofāli zems darba atalgojums izraisa problēmas, kas draud ar labu speciālistu zaudēšanu un darba kvalitātes un apjoma iespējamu pazemināšanos. Inspekcijas darbinieku darbs lielākoties balsēts uz entuziasmu.

2.1.2 AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI LATVIJĀ

Uz 2005.gada 1. janvāri valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā bija 8432 objekti.

Pieminekļu veids	Skaits	Valsts noz.	Viet. noz.
Arheoloģiskie pieminekļi	2495	1481	1014
Arhitektūras pieminekļi	3370	1261	2109
Mākslas pieminekļi	2413	2242	171
Teritoriālie un pilsētībūvniecības pieminekļi	44	39	5
Vēstures pieminekļi	117	114	3
Industriālie pieminekļi	5	5	0
Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu skaits Latvijā (gada beigās)			8444

UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma sarakstā kopš 1997. gada decembra iekļauts Rīgas vēsturiskais centrs.

2005. gada jūlijā UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma sarakstā tika iekļauts Strūves meridiāna loks ar punktiem Latvijā – Jēkabpilī un Sestukalnā. Strūves meridiāna loks ir līnija, kas vērsta ziemeļaustrumu – dienvidu virzienā un kura mūsdienu ģeogrāfiskajā kartē šķērso desmit valstis. Meridiāna loks ir viena no metodēm Zemes izmēru un formas noteikšanai. *Strūves meridiāna loks* ir pirmais precīzais mērījums, kurš veikts jau 19. gadsimta otrā pusē, lai iegūtu precīzus mūsu planētas izmērus un formu saistībā ar Ņūtona teoriju, saskaņā ar kuru pasaule nav precīzas lodes formā. *Strūves meridiāna loks* ir piemērs zinātnieku sadarbībai 10 dažādās valstīs.

Kopumā meridiāna loks ir triangulācijas ķēde, kura sastāv no 258 galvenajiem trīsstūriem, 265 ģeodēziskajiem punktiem, kuri atrodas Norvēģijā, Zviedrijā, Somijā, Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Krievijā, Baltkrievijā, Ukrainā, Moldovā. Kopējais ķēdes garums ir vairāk kā 2800 km.

UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma saraksta kandidāti – Daugavpils cietoksnis, Kuldīgas kultūrvēsturiskā vide un dabas vērtības, īpaši aizsargājamā kultūrvēsturiskā teritorija „Abavas ieleja” un Jūrmalas koka apbūve un dabas vide.

2.1.3 KULTŪRAS MANTOJUMA JOMAS DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

2005. gadā pabeigta Rīgas vēsturiskā centra plānojuma izstrāde. Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības problēmu risināšanā arvien vairāk iesaistās sabiedrība un speciālisti. Tiek pildīts Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums, darbojas Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padome.

Pilsētas vide tiek sakopta, vēsturiskās ēkas iegūst jaunus saimniekus un tiek izmantotas. Ēku remonts un restaurācijā izmanto kvalitatīvākus materiālus. Tiek radīts veiksmīgāks ēku un publiskās ārtelpas izgaismojums.

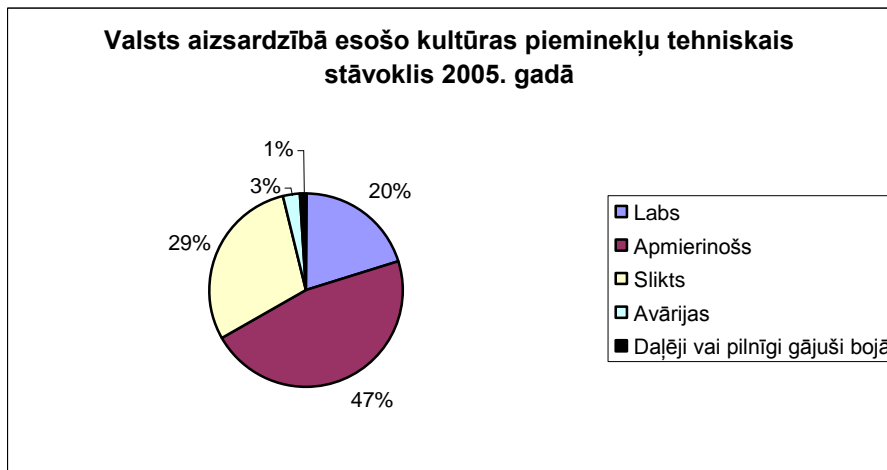
Nostiprināta sadarbība ar pašvaldībām, kas nodrošina veiksmīgāka dialoga izveidošanos ar kultūras mantojuma saglabāšanu un aizsardzību saistītos jautājumos.

1. Kultūras mantojuma saglabātības pakāpe.

Kopumā kultūras pieminekļu tehniskais stāvoklis uzlabojas. Tas saistīts ar to, ka objekti iegūst saimniekus un tiek pārveidoti izmantošanai. Atsevišķu objektu tehniskais stāvoklis joprojām ir kritisks – tas saistīts ar restaurācijai nepieciešamajiem lielajiem finanšu ieguldījumiem.

2005. gadā valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu tehniskais stāvoklis (no kultūras mantojuma saglabāšanas viedokļa) bija šāds:

Valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu tehniskais stāvoklis 2005. gadā

2. Apzinātais, uzskaitītais un izpētītais mantojuma apjoms.

Notiek vispārīga mantojuma apsekošana Latvijā. Apzināto kultūrvēsturiski vērtīgo objektu skaits Latvijā – 23 000, t.sk. 8444 valsts aizsargājami kultūras pieminekļi. Ņemot vērā attiecīgā objekta vēsturisko, zinātnisko, māksliniecisko vai citu kultūras vērtību sarakstā no jauna tika iekļauti 23 objekti, no saraksta tika izslēgti 11 kultūras pieminekļi, kuri bija pilnībā zaudējuši savu kultūras pieminekļa vērtību.

Kopumā pētniecības apjoms finansējuma trūkuma dēļ ir nepietiekams, tas nevar nodrošināt mantojuma kvalitatīvu saglabāšanu.

2005. gadā turpināts kultūras pieminekļu apsekošanas un izpētes darbs Latvijā, pilnveidota valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu datu bāze.

3. Novērstie draudi.

Draudi galvenokārt saistīti ar nepārdomātu saimniecisko darbību, visbiežāk – būvniecību. Nav pieļauti kultūrvēsturisko vidi postoši pārveidojumi (kultūrvēsturiski vērtīgu ēku nojaukšana, ūdenstilpju aizbēršana, kvartālu nojaukšana vēsturiskajos centros, jauna celtniecība parkos u.c.).

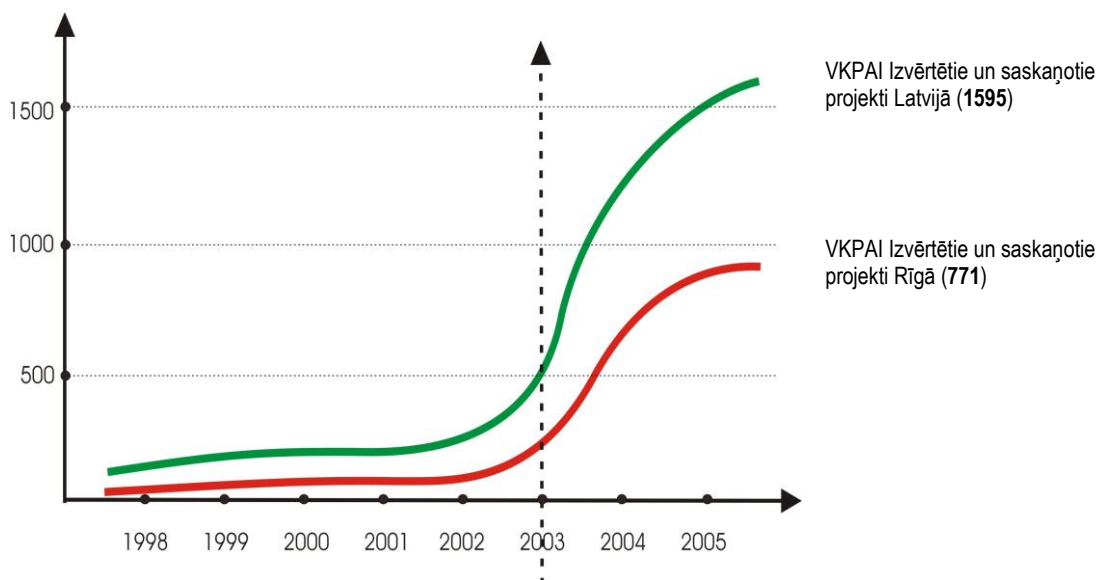

Diagramma atspoguļo no kultūras mantojuma saglabāšanas viedokļa izvērtēto projektu skaitu Rīgas vēsturiskajā centrā un Latvijā

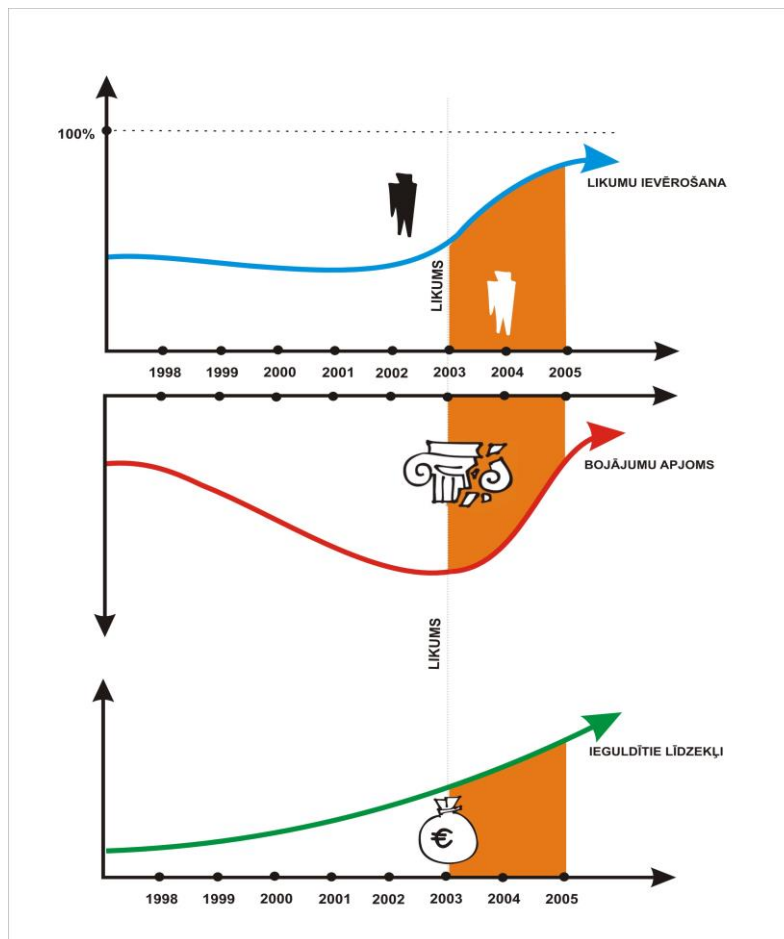

Diagramma atspoguļo situācijas uzlabošanos likumu ievērošanā un bojājumu un autentiskuma zudumu samazināšanos, kā arī būvniecības un restaurācijas apjoma palielināšanos.

4. Riska faktori Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonas saglabāšanā.

- Augstbūvju plānošana Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonā, vietās, kas nav pietiekami izanalizētas, riskējot negatīvi ietekmēt aizsargājamo autentisko vidi un kultūrvēsturisko vērtību uztveri.
- Uzņēmēju vēlme būvēt lēti, videi neatbilstošus un pārspīlētus apjomus, iegūstot jaunbūves ar zemu arhitektūras kvalitāti.
- Autentiskuma zaudēšana jaunu, nepiemērotu, bet labi reklamētu būvmateriālu un būvizstrādājumu lietošanas rezultātā.
- Uzmanīgo institūciju nepietiekama reaģēšanas spēja, ņemot vērā ievērojami pieaugošo būvniecības apjomu Rīgas vēsturiskajā centrā, speciālistu trūkumu un nepietiekamo finansējumu institūciju darbības nodrošināšanai.
- Kultūrvēsturisko ēku īpašnieku neieinteresētība un motivācijas trūkums saglabāt un restaurēt autentiskas kultūrvēsturiskas vērtības.
- Pieaugošās transporta slodzes negatīvā ietekme uz Rīgas vēsturisko centru.
- Vides piesārņojums.

5. Pēdējā laika pozitīvās pārmaiņas Rīgas vēsturiskā centra attīstībā:

Pēdējo gadu jaunā pieeja un veiktās pārmaiņas kultūras mantojuma aizsardzībā – pieņemtie normatīvie akti, pastiprinātā kontrole, demokrātiska un caurskatāma lēmumu pieņemšana, sabiedrības iesaistīšanās un plašsaziņas līdzekļu interese, koordinēta rīcība kopumā garantē kvalitatīvāku Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanu un mūsdienīgu tā attīstību. Ir jāturpina panākt visu ieinteresēto institūciju koordinētu rīcību un jāpastiprina kultūrvēsturisko izmaiņu kontrole.

2.1.4 APZINĀŠANA, UZSKAITE UN DOKUMENTĀCIJAS KOMPLEKTĒŠANA

Turpināts darbs pie valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta - sistematizēta kartotēka, noformētas pieminekļu reģistrācijas kartiņas. Papildināts Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts (iekļaujамie un izslēdzамie objekti). Veikts Rīgas pilsētas mākslas pieminekļu uzskaites darbs. Sagatavota dokumentācija kultūras pieminekļu saraksta papildinājumam ar 42 objektiem. Veikta mākslas daļas informācijas bāzes uzturēšana – zudušo pieminekļu kartotēka, pieminekļu uzskaites kartotēka, diapozitīvu kartotēka, periodikas informācijas uzkrāšana un pievienošana mākslas pieminekļu lietām. Veikta arheoloģiskā mantojuma arhīva uzturēšana, papildināšana un kārtošana, jaunienākošo materiālu noformēšana, inventarizēšana, ievietošana arhīva glabāšanas sistēmā.

2005. gadā notikušas 4 Arheoloģijas mantojuma ekspertu padomes sēdes. Lai sekmīgi organizētu kultūrvēsturisku objektu izvērtēšanu un pieņemtu lēmumu par iespējamu objekta iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā 2005. gadā izveidota kultūras pieminekļu uzskaites ekspertu padome un pieņemts padomes nolikums. Padomē pieaicināti sabiedrībā atzīti kultūras mantojuma jomas profesionāļi.

Organizētas ekspedīcijas uz Liepājas, Jelgavas, Cēsu, Aizkraukles, Talsu, Daugavpils, Krāslavas, Jelgavas, Venstpils un Rīgas rajoniem, kur apsekoti vairāk kā 220 arhitektūras objekti. Veikta arī Rīgas pieminekļu apsekošana – baznīcu, dzīvojamo ēku u.c. Veikta šo objektu fotofiksācija, kas apstrādāta un nodota Pieminekļu dokumentācijas centrā. Apsekoti ap 40 arheoloģijas pieminekļi Aizkraukles, Cēsu, Daugavpils, Dobeles, Gulbenes, Jēkabpils, Kuldīgas, Liepājas, Limbažu, Ludzas, Madonas, Preiļu, Rīgas Talsu, Tukuma, Valmieras un Ventspils rajonos. 2005. gadā vadīti arheoloģiskie pētījumi Slokas viduslaiku kapsētā un Ratinieku pilskalnā (Rēzeknes raj.) un uzraudzības darbi Raunas viduslaiku pili (Cēsu raj.), veikta arheoloģiskā apzināšana Liepājas rajonā.

2005. gadā Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir saņēmusi un izskatījusi 7430 iesniegumus un vēstules. Sagatavojusi 3482 vēstules, izsniegusi 173 kultūras pieminekļa statusu apliecināšanas izziņas, izsniegusi 969 kultūras pieminekļu pārveidošanas darbu atļauju. Saskaņoti 1595 būvprojekti.

2005. gadā darbu uzsākusi kultūrvēsturisku detaļu krātuve.

2.1.5 KONTROLE

Saskaņā ar Inspekcijas nolikuma 2.1. punktu, realizējot valsts kontroli par to, kā tiek ievēroti kultūras pieminekļu aizsardzības, izmantošanas, uzskaites un restaurācijas noteikumi, un saskaņā ar Nolikuma 2.7. punktu, veicot rajonos (pilsētās) valsts aizsardzībā esošo saimnieciskās darbības apdraudēto kultūras pieminekļu apsekošanu, kopumā pārbaudīti 2761 objekti, par ko sastādīti apsekošanas akti.

Pārbaužu rezultātā sagatavoti 16 administratīvo pārkāpumu protokoli (pārsvarā Rīgā; galvenokārt par nesaskaņotu ēku oriģinālo elementu un detaļu nomaiņu). Pārkāpējiem nosūtītas brīdinājuma vēstules vai lēmumi par administratīvo sodīšanu ar naudas sodu. Gadījumos, kad fiksēti nenozīmīgāki un ātrāk novēršami pārkāpumi, brīdinājums objektu īpašniekam tos novērst izteikts apsekošanas aktā.

Problēmas joprojām pastāv ar atsevišķu valsts nozīmes aizsargājamo kultūras pieminekļu sakārtošanu – Brāļu kapu ansambli, Koncentrācijas nometnes vietu „Salaspils memoriāls”, Ķemeru kūrortu, Ēdoles pili, dzīvojamo ēku Rīgā, Jēkaba ielā 24.

2.1.6 KULTŪRAS PIEMINEKĻU PĀRVEIDOŠANAS (RESTAURĀCIJAS) KONTROLE

Sagatavots 1595 slēdziens par kultūras pieminekļu un kultūrvēsturiskās vides pārveidošanas pieļaujamību.(t.sk. Rīgā 771)

Izsniegtas 969 atļaujas konservācijas (izpētes, restaurācijas, remonta, rekonstrukcijas) darbu veikšanai kultūras pieminekļos.

Veikta mākslas priekšmetu ekspertīze un izsniegtas 96 atļaujas mākslas priekšmetu izvešanai uz ārvalstīm.

Sagatavoti 108 atzinumi par teritorijas plānojumiem. Sagatavoti 443 atzinumi par objektu gatavību ekspluatācijai, no tiem 289 Rīgā.

2.1.7 NORMATĪVO AKTU IZSTRĀDE

2005. gadā pieņemti šādi normatīvie akti kultūras mantojuma jomā:

- Doma baznīcas un klostera ansambļa likums (2005.06.09.).
- Ministru Kabineta noteikumi "Rīgas Doma padomes nolikums" (MK noteikumi Nr. 876, 2005.11.22.) Rīgas Doma padome izveidota ar Ministru kabineta rīkojumu. (2005.11.23. rīkojums Nr.740) Padomi vada Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītāja vietnieks Jānis Asaris.
- Ministru Kabineta noteikumi "Valsts aģentūras "Īpaši aizsargājamais kultūras piemineklis – Turaidas muzejrezervāts" nolikums" (MK noteikumi Nr. 556, 2005.07.26.).
- Ar Kultūras ministrijas rīkojumu izveidota Rīgas Brāļu kapu restaurācijas, rekonstrukcijas un projektēšanas darbu uzraudzības padome (2005.05.20. rīkojums Nr.97).
- 2005. gadā notikušas 6 sēdes. Padome ir konstatējusi, ka vēl nav radīts optimāls Rīgas Brāļu kapu apsaimniekošanas modelis un problēmas vērojamas arī restaurācijas darbu organizācijā, kaut gan pēdējā laikā Rīgas Pieminekļu aģentūra ir sniegusi konstruktīvu informāciju un ir izrādījusi vēlmi situāciju uzlabot. Lai gan Rīgas Brāļu kapu saglabāšanas un funkcionālās izmantošanas koncepcijas izstrāde vēl nav pabeigta un pieņemta, Brāļu kapu restaurācijas, rekonstrukcijas un projektēšanas darba uzraudzības padome ir atbalstījusi atsevišķu restaurācijas darbu veikšanu.
- Sniegti atzinumi citu normatīvo aktu izmaiņu gadījumos.
- Nepieciešamības gadījumā sniegtas mutiskas konsultācijas, kā arī rakstiskas atbildes uz iesniegtajiem jautājumiem, kas saistīti ar normatīvo aktu normu satura izskaidrošanu;
- Par normatīvo aktu prasību pārkāpumiem piemērotas sankcijas, administratīvo pārkāpumu lietās uzlikti naudas sodi Ls 750 00,- apmērā;

2.2 BUDŽETA PROGRAMMU UN APAKŠPROGRAMMU REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDES ANALĪZE

2.2.1 "LATVIJAS KULTŪRAS PIEMINEKĻU IZPĒTES, GLĀBŠANAS UN RESTAURĀCIJAS PROGRAMMA 2005.GADAM" IZPILDE

Programma izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 24. pantu, kultūras pieminekļu īpašnieku un valdītāju iesniegumiem, kā arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas slēdzieniem. 2005. gada sākumā kultūras pieminekļu izpētes glābšanas un restaurācijas programmai tika piešķirti valsts budžeta līdzekļi 310 030,- latu apmērā. 2005. gada beigās ar budžeta grozījumiem kultūras pieminekļu glābšanas un restaurācijas programmai piešķirtie valsts budžeta līdzekļi sastāda 356 320,- Ls

Tajā skaitā 25 000,- latu Salaspils memoriāla uzturēšanai un valsts budžeta mērķfinansējums 39 200,- latu apmērā Rīgas Brāļu kapu un Brīvības pieminekļa restaurācijai un uzturēšanai.

Valsts budžeta finansējums izlietots:

- Kultūras pieminekļa apgrūtinājuma nostiprināšanai Zemesgrāmatā
- Kultūras mantojuma izpētei, fiksācijai un aizsardzības zonu noteikšanai
- Kultūras pieminekļu ekspertu padomju darbības nodrošināšanai un ekspertizēm
- Kultūras pieminekļu un to aizsardzības popularizēšanai, apmācībai, informatīvu bukletu izdošanai
- Rīgas vēsturiskā centra kultūras mantojuma saglabāšanas un attīstības politikas īstenošanai (izpētei, apsekošanai, pārskata sagatavošanai UNESCO, informatīvo materiālu izdošanai)

- Kultūras pieminekļu uzskaites, izpētes un aizsardzības darba tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanai
- Kultūras pieminekļu avārijas stāvokļa novērtēšanas un restaurācijas darbiem, tai skaitā šādos objektos:

Aizkraukles rajons

- Kokneses pilsdrupas
- Aizkraukles viduslaiku pils
- Neretas muižas apbūve
- Neretas luterāņu baznīca

Alūksnes rajons

- Alūksnes luterāņu baznīca
- Gaujienas muižas ansambļa – muižas dzīvojamās mājas dolomīta arka
- Zvārtavas pils
- Aleksandra paviljons
- Ziemeru pils
- Palmu māja
- Alūksnes Jaunā pils

Balvu rajons

- Balvu luterāņu baznīca

Bauskas rajons

- Bauskas pilsdrupas
- Bauskas Sv. Gara luterāņu baznīca
- Rundāles pils
- Garozas muiža

Cēsu rajons

- Cēsu Sv. Jāņa luterāņu baznīca
- Raunas pilsdrupas
- Raunas luterāņu baznīca
- Ungurmuižas tējas namiņš
- Cēsu pilsdrupas
- Āraišu ezerpils
- Ed. Veidenbauma memoriālais muzejs "Kalāči"

Daugavpils rajons

- Kapa piemineklis Sivicku ģimenei
- Elernes katoļu baznīca
- Subates luterāņu baznīca
- Birķeneles pusmuiža – J. Raiņa dzīvesvieta Birķenelē

Dobeles rajons

- Mežmuižas luterāņu baznīca
- Dobeles pilsdrupas
- Kalnamuižas luterāņu baznīca
- Vecauces luterāņu baznīca
- Dobeles luterāņu baznīca
- Sanatorija "Tērvete"

Gulbenes rajons

- Tirzas luterāņu baznīca
- Vecgulbenes muižas Baltā pils

Jelgavas rajons

- Dalbes luterāņu baznīca
- Blankenfeldes muižas apbūve

Jēkabpils rajons

- Zasas luterāņu baznīca

Jūrmalas rajons

Krāslavas rajons

- Krāslavas katoļu baznīca

Kuldīgas rajons

- Padures muižas kungu māja
- Kuldīgas Pētera kapličas zvanu tornis
- Kuldīgas Pilsdzirnavas ar iekārtu
- Ēdoles luterāņu baznīca
- Lipaiķu luterāņu baznīca
- Kabiles luterāņu baznīca
- Lēnu katoļu baznīca
- Alsungas pils
- Ēdoles pils

Liepājas rajons

- Liepājas Sv. Trīsvienības luterāņu baznīca
- Liepājas Sv. Annas luterāņu baznīca
- Apriķu muiža
- Durbes luterāņu baznīca
- Ilmājas luterāņu baznīca
- Cīravas ūdensdzirnavas
- Aizputes pils
- Kazdangas muižas pils
- Bārtas – Krūtes luterāņu baznīca
- Rokas birzs

Limbažu rajons

- Limbažu pareizticīgo baznīca
- Umurgas luterāņu baznīca

Ludzas rajons

- Pasienes Sv. Dominika katoļu baznīca
- Ludzas pilsdrupas

Madonas rajons

- Cesvaines pils
- Cesvaines luterāņu baznīca

Ogres rajons

- Ikšķiles luterāņu baznīca

Preiļu rajons

- Aglonas katoļu klosteris
- Preiļu muižas apbūve

Rēzeknes rajons

- Fr. Trasuna memoriālais muzejs
- Feimaņu katoļu baznīca
- Lūznavas muižas kungu māja

Rīga

- Rīgas Jēzus luterāņu baznīca
- Rīgas Sv. Jura baznīca
- Rīgas Vecā Sv. Ģertrūdes luterāņu baznīca
- Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs

Rīgas rajons

- Salaspils koncentrācijas nometnes vietas memoriāls
- Krimuldas luterāņu baznīca
- Siguldas pilsdrupas
- Turaidas muzejrezervāts

Saldus rajons

- Saldus luterāņu baznīca
- Jaunauces muižas pils

- Remtes luterāņu baznīca

Talsu rajons

- Sabiles sinagoga
- Sabiles luterāņu baznīca
- Pedvāles muižu komplekss
- Stendes luterāņu baznīca
- Strazdes luterāņu baznīca
- Kubalu skola
- Zemnieku sēta "Līkumi"
- Dundagas pils
- Iģenes luterāņu baznīca
- Vandzenes muižas parks
- Nurmuižas luterāņu baznīca
- Pastendes muiža
- Dundagas luterāņu baznīca

Tukuma rajons

- Tukuma luterāņu baznīca
- Kandavas luterāņu baznīca
- Matkules pilskalns
- Lestenes luterāņu baznīca

Valmieras rajons

- E. Meldera dzimtās mājas "Spelģi"
- Sv. Sīmaņa luterāņu baznīca
- Arakstes muiža
- Burtnieku luterāņu baznīca
- Rūjienas luterāņu baznīca

Ventspils rajons

- Zlēku luterāņu baznīca
- Popes medību pils

2.2.2 KULTŪRAS PROGRAMMAS „LATVIJAS KULTŪRAS PIEMINEKĻU IZPĒTE UN PASĀKUMI KULTŪRAS MANTOJUMA JOMĀ” IZPILDE

Saskaņā ar 2005. gada 17. janvāra finansēšanas līgumu Nr. 2005-1-M16001 starp Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju un Valsts kultūrkapitāla fondu 2005. gadā realizēta Kultūras programma „Latvijas kultūras pieminekļu izpēte un pasākumi kultūras mantojuma jomā” – Ls 20 000,-

No 2005. gada kultūras programmai piešķirtajiem līdzekļiem finansējums piešķirts riska faktora un izpētes darbu veikšanai Bauskas pilsdrupās Ls 2000,- apjomā.

Pateicoties kultūras programmai piešķirtajam finansējumam, tika sagatavots materiāls Eiropas kultūras mantojuma dienu bukletam un uzsākts darbs, lai sagatvotu informatīvu bukletu kultūras pieminekļu īpašniekiem. 2005. gada Kultūras programmas realizēšanai netika piesaistīts papildus finansējums no citiem finanšu avotiem.

No 2005. gadā piešķirtajiem līdzekļiem ugunsdrošībai kultūras pieminekļos līdzekļi piešķirti:

Rīgas Latviešu biedrības nama ugunsdrošības signalizācijas ierīkošanai, ugunsdrošības sistēmas ieviešanai ēku kompleksā "Trīs brāļi" Rīgā, M. Pils ielā 17/19/21

2.3 INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM

BEZMAKSAS PAKALPOJUMI

- Kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu pārveidošanas projektu izvērtēšana un saskaņošana;
- Norādījumu izsniegšana par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu;

- Kultūras pieminekļu remontu, konservācijas un restaurācijas darbu atļauju izsniegšana;
- Kultūras pieminekļu izpētes darbu atļauju izsniegšana;
- Uz iesniegumu pamata kultūras pieminekļa statusa apliecināšanas izziņas izsniegšana;
- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Informācijas centrā publiski ir pieejams valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts – reģistrs elektroniskā formā;
- Rakstisku konsultāciju sniegšana;

MAKSAS PAKALPOJUMI

Saskaņā ar Kultūras ministrijas 2003. gada 29. aprīļa rīkojumu Nr. 57A „Par Atļaujas mākslas un antikvāro priekšmetu izvešanai aizpildīšanas kārtības un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas saistībā ar mākslas un antikvāro priekšmetu izvešanu sniedzamo maksas pakalpojumu veidu un izcenojumu apstiprināšanu”, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija sniedz sekojošus maksas pakalpojumus:

- Atļaujas kultūras priekšmeta izvešanai no Latvijas Republikas noformēšana;
- Katra kultūras priekšmeta atribūcija un vērtējums naudas izteiksmē, ņemot vērā ekspertīzes sarežģītības pakāpi, pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas izstrādātajiem kritērijiem;
- Eksperta vizīte un kultūras priekšmeta apskate tā atrašanās vietā ārpus Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas telpām;
- Priekšmeta novērtēšana un izziņas par kultūras priekšmeta neatbilstību MK 2003.01.07. noteikumu Nr.8 1. pielikumā minētajām kategorijām sagatavošana.

2.3.1 PASĀKUMI, KAS VEIKTI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI

- Izvērtētas un precizētas amatu aprakstos noteiktās funkcijas, kā arī izvirzīti kritēriji, pēc kuriem vērtēt darbinieku darba kvalitāti un noslogoību.
- Lai sekmētu Inspekcijas funkciju efektīvāku īstenošanu, veikta Inspekcijas ierēdņu darbības un tās rezultātu novērtēšana.
- Lai pieņemtu objektīvu lēmumu, nozīmīgākajos kultūras pieminekļu pārveidošanas gadījumos rīkotas profesionāļu diskusijas, iesaistot arī sabiedriskās organizācijas.
- Pilnveidota kultūras pieminekļu pārveidošanas projektu izskatīšanas un saskaņošanas kārtība. Kopš 2004.gada jūlija Inspekcijā ir izveidota 2 līmeņu lēmumu pieņemšanas procedūra. Pirmajā līmenī lēmumu par projekta saskaņošanu vai noraidīšanu pieņem projektu izvērtēšanas komisija (izveidota saskaņā ar VKPAI 01.07.2005. rīkojumu Nr.27 „par Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā iesniegto projektu izskatīšanas kārtību”). Nelabvēlīga lēmuma pieņemšanas gadījumā, iesniedzējam ir tiesības viena mēneša laikā pārsūdzēt šo lēmumu Inspekcijas vadītājam, kas lēmuma pieņemšanā pieaicina ekspertus.
2005. gadā notikušas 11 sēdes, kurās izskatīti Inspekcijas vadītājam apstrīdētie pirmā līmeņa pieņemtie administratīvie akti. Kopā izskatīti 27 jautājumi, no tiem 16 saistīti ar Rīgu. Spēkā atstāti 13 lēmumi, atcelti – 5 lēmumi. 2 lēmumi izskatīti Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes sēdē, 1 lēmums pieņemts ar norādījumu dokumentus koriģēt un vēlreiz iesniegt VKPAI.
- Izstrādāts pretkorupcijas pasākumu plāns 2004.- 2008. gadam.
- Ieviesta Inspekcijas darbībā atklātības un caurspīdīguma princips, skaidra jautājumu izskatīšanas un lēmumu pieņemšanas procedūra.
- Ieviests “četrus acu” princips – jautājuma izskatīšanu un lēmuma pieņemšanu neizdara viena amatpersona.

2.3.2 PASĀKUMI, KAS VEIKTI IEKŠĒJĀ AUDITA IETEIKUMU REALIZĀCIJAI

Saskaņā ar 2005.gada 14. janvāra rīkojumu Nr. 6 par iekšējā audita plānu 2005. gadam, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā no 2005. gada 1. janvāra līdz 2005. gada 31. decembrim tika veikti sekojoši auditi „Valsts pasūtījumu procedūras kontrole”, „Vadītāja rīkojumu un uzdevumu izpilde”, „Transporta līdzekļu apsaimniekošana un izmantošana”, „Fizisko personu datu apstrādes sistēma”. Tika veikta neplānota pārbaude „Valsts kontroles ieteikumu izpildes kontrole”. 2005. gadā netika veikti divi plānotie auditi „Kultūras pieminekļu galveno inspektoru darbības vadība, uzraudzība un kontrole” un „Komandējumu un dienesta braucienų izdevumu plānošana un izpildes kontrole”. Šie auditi ir iekļauti 2006. gada 16. janvāra rīkojuma Nr. 4 plānā.

2.4 FINANŠU POLITIKAS RISKA FAKTORI

- Kultūras pieminekļu glābšanai tiek piešķirts desmit reizes mazāks finansējums nekā aprēķinātais nepieciešamais minimums, līdz ar to nākotnē tas var prasīt daudz ievērojamākus finanšu ieguldījumus, lai veiktu pieminekļu glābšanas pasākumus.
- Finansējuma trūkuma – zemā atalgojuma dēļ nevar nodrošināt pietiekamas kvalifikācijas kadrus un līdz ar to darba kvalitāti.

3. BUDŽETA INFORMĀCIJA

3.1 VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS (LATOS)

Nr. p.k.		Gada sākumā	Gada beigās
1.	Aktīvi:	1224754	312363
1.1.	ilgtermiņa ieguldījumi	1135201	242609
1.2.	apgrozāmie līdzekļi	89553	69754
2.	Pasīvi:	1224754	312363
2.1.	pašu kapitāls	1179171	259555
2.2.	kreditori	45583	52808

3.2 VALSTS PAMATBUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS (LATOS)

Nr. p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	733851	855291	834631
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	695770	796291	796291
1.2.	dotācija īpašiem mērķiem			
1.3.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	38081	59000	38340
1.4.	ārvalstu finanšu palīdzība			
2.	Izdevumi (kopā):	754354	855291	846060
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	704593	851291	816225
2.1.1.	atalgojumi	263059	322191	326388
2.1.2.	komandējumi	775	996	45
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas	332988	395520	377153
2.1.4.	pārējie uzturēšanas izdevumi	107771	132584	112659
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	49761	4000	29835
2.2.1.	kapitālās iegādes		4000	29835

2.2.2.	kapitālais remonts	49761		
2.2.3.	investīcijas			
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	faktiskais nodarbināto skaits	117	117	117
3.2.	vidējā darba alga	142	212	212

3.3 MAKSAS PAKALPOJUMI UN TO IZCENOJUMI, CITI PAŠU IEŅĒMUMI (LATOS)

Nr. p.k.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi*	Izcenojums	Faktiskie ieņēmumi
1.	Noma	4.51	26158
2.	Komunālie pakalpojumi	1.50	8472
3.	Citi iepriekš neklasificētie maksas pakalpojumi	4.84	3710
4.	Kopā:		38340
	KOPĀ:	-	

3.4 VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS SAŅEMTO ZIEDOJUMU UN DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS

	Lati
1. Saņemts (kopā):	
Lielākie ziedotāji:	
Latvijas uzņēmēj sabiedrības un privātpersonas:	
Ārvalstu uzņēmēj sabiedrības un privātpersonas:	
2. Izlietots (kopā):	1085
Finansētie pasākumi (kopā)	
Algu izmaksas	1085
Komandējumi	
Pamatlīdzekļu iegāde	
Kapitālais remonts	

3.5 GALVENIE EKONOMISKIE RĀDĪTĀJI 2005. GADĀ

Inspekcijas finanšu un saimnieciskā darbība tiek organizēta atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem. Atbildīgais par normatīvajiem aktiem atbilstošu finanšu apriti organizēšanu Inspekcijā – galvenā grāmatvede R. Vasiļjeva, par administratīvo un tehnisko nodrošinājumu – Administratīvās daļas vadītājs E. Vonsovičs, par Kultūras pieminekļu izpētes glābšanas un restaurācijas programmas administrēšanu – Kultūras mantojuma politikas daļas vadītāja v.i. K.Geile.

Darbinieku atalgojums – 326 388,-Ls (faktiskā izpilde)
 Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem – 38 340,- Ls (faktiskā izpilde)
 Kultūras pieminekļu izpētei, glābšanai un restaurācijai – 310 030,- Ls
 Salaspils memoriāla uzturēšanai – 25 000,- Ls

Piešķirts valsts budžeta mērķfinansējums Rīgas Brāļu kapu un Brīvības pieminekļa restaurācijai un uzturēšanai - 39 200,- Ls.

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas pārvaldīšanā nodotie nekustamie īpašumi:

Kultūras pieminekļi:

- ēkas Rīgā, M. Pils ielā 17/19/ 21, Pils ielā 20/ 22, Klosters ielā 5 (kopējā platība – 2928.54 m²).
- Vāru māju Kalēju sēta Rīgā, Jaunciema gatvē 23.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Ministru kabineta 2005. gada 19. oktobra rīkojumu Nr. 676 „Par kultūras ministrijas valdījumā esošu valsts nekustamo īpašumu nodošanu Finanšu ministrijas valdījumā”, minētie nekustamie īpašumi tika nodoti Finanšu ministrijas valdījumā. Saskaņā ar 2005. gada 28. decembra pilnvarojuma līgumu starp VAS „Valsts nekustamie īpašumi” un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju, nekustamie īpašumi tika nodoti Inspekcijas pārvaldībā.

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas tehniskais nodrošinājums.

- mikroautobuss PLYMOUTH VOYAGER (1992.g.)
- mikroautobuss MERCEDES-BENZ (1991.g.)
- automašīna AUDI 100 (1992.g.)
- automašīna OPEL OMEGA CARAVAN (1989.g.)
- apvidus automašīna DAIHATSU TERIOS (1999.g.)
- motorollerī 6 gab. (Lieto rajonu valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektori.)
- biroja tehnika, fototehnika
- cita speciālā tehnika

4. PERSONĀLS

- Faktiskais štata vienību skaits iestādē vidēji gadā

Strādājošo skaits 117

- Iedalījums pēc statusa

Valsts ierēdņi 49
Darbinieki 68

- Iedalījums pēc izglītības līmeņa

Augstākā izglītība 87
Nepabeigta augstākā izglītība 9
Vidējā speciālā izglītība 12
Vidējā izglītība 9
Zinātniskais grāds 6

Arhitekti 17
Mākslas vēsturnieki 4
Vēsturnieki 19
Mākslas zinātnieki 2

- Strādājošo skaita sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām:

Vecums	Sievietes	Vīrieši
20-29 gadi	13	1
30-39	17	2
40-49	16	13
50-59	22	13
60-69	12	4
70 gadi un vairāk	1	3

Vidējais strādājošo vecums 39,4 gadi

- Strādājošo iedalījums pēc dzimuma
 - t.sk. vīrieši 35
 - t.sk. sievietes 81
- Personāla mainības situācijas raksturojums

1. Personu skaits, ar ko pārtrauktas darba attiecības, kopā	2
t.sk. ierēdņi	1
t.sk. darbinieki	1
2. sadalījums pēc amata	
t.sk. referenti un vecākie referenti, speciālisti	1
t.sk. nodaļu vadītāji un vietnieki	1

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā 2005.gadā tika atlaisti 9 darbinieki un pieņemti 12 darbinieki. 2005.gadā notika 3 konkursi uz vakantiem amatiem: Balvu rajona galvenais valsts inspektors, Rēzeknes rajona galvenais valsts inspektors un vadītāja vietnieks - juridiskajā darbā. Valsts Administrācijas skolas rīkotās lekcijas, nodarbības un seminārus apmeklējuši 4 ierēdņi par tematiem: Laika menedžments, Darba tiesības, to saikne ar civildienestu, lekcijā audita pamatkurss, Publiskā runa, sarunu un sapulču vadīšana.

Inspekcijas speciālisti paaugstinājuši savu profesionālo kvalifikāciju, sadarbojoties ar Eiropas Padomes, UNESCO un ārvalstu ekspertiem, piedalījušies Eiropas Padomes projekta Eiropas kultūras mantojuma informācijas tīkla izveide (*European Information Network on Cultural Heritage Policies*) (*HEREIN*) ietvaros notikušajos semināros.

Inspekcijas speciālisti piedalījušies dažādosursos, semināros un konferencēs – konference Maskavā par Tēlotājas un lietišķās mākslas darbu ekspertīzi un atribūciju, dalība Eiropas Padomes organizētā seminārā Bukarestē par Integrētām vadības metodēm kultūras un dabas mantojuma pārvaldīšanu, dalība Baltijas jūras valstu kultūras mantojuma pārraudzības grupas sanāsmē, piedalīšanās seminārā Luksemburgā par arhitektūras kvalitāti, dalība EUROPOL un TAIEX rīkotajā seminārā Budapeštā par noziegumiem pret kultūras īpašumu u. c.

5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Nodrošināta regulāra operatīva informācijas sniegšana masu saziņas līdzekļiem, rīkotas preses konferences un diskusijas par aktuālākajiem kultūras mantojuma saglabāšanas jautājumiem. Popularizēts Latvijas kultūras mantojums ar izstāžu, publikāciju, referātu un lekciju palīdzību.

Sabiedrības un speciālistu uzticība kultūras mantojuma pārvaldei Latvijas un starptautiskā mērogā.

Vērtības, ar kurām Inspekcija var lepoties:

- Darbinieku entuziasms
- Profesionāls kolektīvs, kaut gan zemā darba atalgojuma dēļ ir draudi to zaudēt
- Pozitīva attieksme pret cilvēkiem
- Iestādes darba telpu noformējums, tēls un pozitīvā aura
- Objektīva jautājumu izskatīšana. Darbinieki strādā pārliecības dēļ, ievērojot profesionālās ētikas principus, jautājumu izlemšanā nepaļaujoties ieinteresētu personu spiedienam
- Dažāds specialitāšu spektrs
- Starptautiskā mērogā Inspekcija novērtēta kā prestiža institūcija ar augstu kompetences līmeni
- Liels izpildītā darba apjoms, neskatoties uz minimālo samaksu

5.1 PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI

- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Informācijas centrā apmeklētājiem tiek piedāvāta informācija par Latvijas kultūras mantojuma nozari – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas darbību, valsts aizsardzībā esošajiem kultūras pieminekļiem, Latvijas dalību starptautiskajos projektos, jautājumiem, kas saistīti ar Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanu un attīstību.
- Realizēts projekts “Kultūras mantojuma Gada balva 2004”, ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu, organizēts pasākums, kura uzdevums ir novērtēt aizvadītā gada izcilāko veikumu un sasniegumus kultūras mantojuma jomā, tādējādi stiprinot nozari un veicinot tās prestižu sabiedrībā.
- Ekspozīcija Informācijas centrā „Pārveidojumi Rīgas vēsturiskajā centrā”.
- Ekspozīcija Informācijas centrā „Eiropas Kultūras Mantojuma dienām „100 sakoptākie kultūras pieminekļi Latvijā” veltīta fotoizstāde „Latvijas kultūras mantojums fotogrāfijās”
- Organizētas diskusijas „Kultūrvēsturisku ēku un vides kopšana”, „Latvijas kultūras mantojuma saglabāšana”, „Mūsdienu arhitektūras kvalitāte kultūrvēsturiskajā vidē”, „Mūsdienu arhitektūras kvalitāte Rīgas vēsturiskajā centrā”, „Diskusija par ēkas Rīgā, Jēkaba ielā 24 rekonstrukcijas projektu”;
- Organizēta Latvijas piedalīšanās 10. starptautiskajā fotokonkursā jauniešiem “Kultūras mantojums fotogrāfijās 2004-2005”. Latvijas nacionālās atlases uzvarētāji piedalījās starptautiskās izstādes atklāšanā un uzvarētāju apbalvošanā Strasbūrā 2005.gada novembrī.
- Izstādes “Latvijas kultūras mantojums fotogrāfijās” un “10. starptautiskais fotokonkurss jauniešiem “Kultūras mantojums fotogrāfijās 2003-2004””.
- Eiropas Kultūras mantojuma dienas Latvijā laikā no 2005. gada 9. – 11. septembrim. Atklāšana – Rīgā, Mazajā Ģildē.
- Bērnu zīmējumu konkursā “Uzzīmē sakoptāko kultūras pieminekli!” iesniegto darbu izstāde;
- Radošā nometne Īvandes pili 15 bērnu zīmējumu konkursa uzvarētājiem.
- Bērnu ekskursija, apmeklējot kultūras pieminekļus Bauskas rajonā – Bauskas pili, Bauskas Sv. Gara luterāņu baznīcu, Rundāles pili.
- Sagatavots informatīvs materiāls par normatīvajiem aktiem kultūras pieminekļu aizsardzībā un pieminekļu pārveidošanas projektu saskaņošanas kārtību;
- Izdots buklets „100 sakoptākie kultūras pieminekļi Latvijā”.
- Kultūras mantojuma popularizācija Inspekcijas interneta mājas lapā.
- Latvija piedalās Eiropas Padomes projektā Eiropas kultūras mantojuma informācijas tīkla izveidē (www.european-heritage.net) un uzturēšanā, ieviejojot ziņojumu par kultūras mantojuma politiku Latvijā (HEREIN).
- Inspekcijas speciālistu dalība vietējās un starptautiskās ar kultūras mantojumu saistītās konferencēs, populārzinātnisku un zinātnisku publikāciju sagatavošana.

5.2 REALIZĒTIE PROJEKTI UN TO ĪSTENOŠANAS REZULTĀTI

Ar Kultūrkapitāla fonda atbalstu realizēti projekti „Eiropas kultūras Mantojuma dienas”, starptautiskais fotokonkurss „Kultūras mantojums fotogrāfijās” un „Kultūras mantojuma Gada balva 2004”.

- Saskaņā ar 17.01.2005. līgumu Nr. 2005-1-M33023 starp Valsts kultūrkapitāla fondu un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju no 2005. gada janvāra līdz decembrim tika realizēts projekts *Eiropas Kultūras mantojuma dienas* (turpmāk – EKMD). 2005. gada EKMD oficiālā atklāšanas ceremonija notika 9. septembrī Rīgā – Mazajā Ģildē. 2005. gada EKMD tēma Latvijā bija “100 sakoptākie kultūras pieminekļi Latvijā”. 2004. gada EKMD tēma Latvijā bija “100 Apdraudētākie kultūras pieminekļi”, Inspekcija aicināja sabiedrību iesaistīties kultūras mantojuma saglabāšanas darbā. Par 2005. gada mantojuma dienām sagatavots buklets “100 sakoptākie kultūras pieminekļi Latvijā”. Buklets izdots latviešu un angļu valodā, un izplatīts gan Latvijā, gan ārvalstīs, par izdevumu izrādīta liela interese.
- Starptautiskais fotokonkurss jauniešiem „Kultūras mantojums fotogrāfijās” ir ikgadējs Eiropas Padomes organizēts pasākums Eiropas kultūras mantojuma dienu ietvaros, kur piedalās pārstāvji

no dažādām valstīm. Latvija 2005. gadā fotokonkursā piedalījās ceturto reizi, izvirzot dalībai starptautiskajā fotokonkursā divu autoru – Ievas Rodiņas un Kristapa Roziša – darbus. Valsts Kultūrkapitāla fonda piešķirtie līdzekļi 1200 Ls, saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas iesniegto finansēto līdzekļu izlietojuma atskaiti Kultūrkapitāla fondam, izlietoti aviobiļešu Rīga – Strasbūra - Rīga apmaksai, viesnīcas un daļējai dienas naudas apmaksai.

- Projekta “Kultūras mantojuma Gada balva 2004” mērķis ir, pasniedzot Gada balvas (naudas balva un piemiņas balva), atzīmēt un informēt sabiedrību par aizvadītā gada izcilāko veikumu un sasniegumiem kultūras mantojuma nozarē, tādējādi stiprinot pašu nozari, kā arī veicinot tās prestižu un attīstību. Kopumā tika iesniegti 63 pieteikumi, kurus izvērtēja ekspertu komisija: Jānis Straziņš, Andris Jaunsleinis, Elvīra Mantrova, Juris Dambis, Jānis Asaris, Pēteris Bankovskis, Māris Skanis. Svinīgais noslēguma pasākums norisinājās Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā. Balvas tika pasniegtas 10 nominācijās – zinātniskā publikācija, izpēte, popularizēšana, kultūras mantojuma starptautiskā popularizēšana, restaurācija, pašvaldību atbalsts, labākais saimnieks, nozīmīgākā izstāde vai akcija un individuālais devums kultūras mantojuma jomā.

5.3 SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA PAR KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBU, PĀRVALDI UN IZMANTOŠANU EIROPAS PADOMES PROJEKTA THE EUROPEAN HERITAGE NETWORK IETVAROS

The European Heritage Network (HEREIN) ir Eiropas Padomes projekts par informācijas sistēmas izveidošanu ar nacionālo kultūras mantojuma politiku ziņojumu datu bāzi. Sistēma darbojas kā Eiropas arhitektūras un arheoloģijas aizsardzības konvenciju īstenošanas un pārraudzības instruments dalībvalstīm, kā arī informācijas izplatīšanas veids par kultūras mantojuma aizsardzību, pārvaldi, izmantošanu, finansēšanu. Datu bāze paredzēta gan jomas speciālistu pieredzes apmaiņai, gan arī plašākas sabiedrības informēšanai par kultūras mantojuma aizsardzības politiku atsevišķās valstīs, kā arī starptautiskā kontekstā.

Projektā iesaistījušās 40 valstis, tai skaitā Latvija. Sistēma tiek regulāri papildināta ar jaunu dalībvalstu pievienošanu, kamēr tiks iekļautas visas Eiropas Padomē pārstāvētās valstis.

Datu bāze sniedz informāciju gan pārvaldes iestādēm par citu valstu pieredzi kultūras mantojuma jomā, gan arī jomas speciālistiem palīdz rast informāciju vai kontaktus citās valstīs un piedāvā plašu informāciju par kultūras mantojuma aizsardzību, finansēšanu, apmācības sistēmu, informācijas izplatīšanu, kā arī daudzas citas tēmas. Svarīga portāla daļa ir daudzvalodu vārdnīca (tezaurs), kas ietver ar kultūras mantojumu saistītu terminu tulkojumu dažādās valodās.

Resurss: www.european-heritage.net.

5.4 STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Projekti

- Eiropas Kultūras mantojuma dienu tēma „100 sakoptākie kultūras pieminekļi Latvijā” (9 - 11. 09.2005);
- Dalība Eiropas Padomes projektā Eiropas Kultūras mantojuma informācijas tīklā (*European Information Network on Cultural Heritage Policies*) (HEREIN).
- Dalība Eiropas Padomes organizētajā Starptautiskajā fotokonkursā jauniešiem “Kultūras mantojums fotogrāfijās”.

5.5 INSPEKCIJAS ORGANIZĒTI STARPTAUTISKI PASĀKUMI

- Eiropas Padomes organizētā Starptautiskā fotokonkursa „Kultūras mantojums fotogrāfijās” Latvijas nacionālā atlase un Latvijas laureātu dalība starptautiskajā izstādē un pasākuma noslēguma ceremonijā Strasbūrā (2005.gada novembrī).

5.6 NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES

- Inspekcijas vadītāja J.Dambja vizītes ārvalstīs, piedaloties Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejas darbā, kultūras mantojuma konvencijas izstrādes ekspertu komisijā.

Faro 2005.10.27. Parakstīta Eiropas Padomes Vispārējā konvencija par kultūras mantojuma vērtību sabiedrībai.

- Latvijas pārstāvju piedalīšanās Baltijas jūras valstu Kultūras mantojuma pārraudzības un darba grupu sanāsmēs;
- Inspekcijas vadītāja dalība UNESCO Pasaules mantojuma komitejas 29. sesijā Durbanā, Dienvidāfrikā;
- Inspekcijas pārstāvja dalība Eiropas Kultūras mantojumu dienu koordinātoru sanāsmēs un Eiropas Kultūras mantojumu dienu atklāšanas ceremonijā 2005.gada septembrī Prāgā, Čehijā;
- Inspekcijas vadītāja dalība starptautiskajā konferencē „Pasaules mantojums un mūsdienas arhitektūra”;
- Inspekcijas pārstāvju dalība Ziemeļu pasaules mantojuma fonda organizētajos semināros par periodiskā ziņojuma par konvencijas īstenošanu izstrādi, kas jā sagatavo saskaņā ar UNESCO konvenciju “Par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību”
- Latvijas pārstāvju piedalīšanās Eiropas Padomes projekta *European Information Network on Cultural Heritage Policies (HEREIN)* semināros un sanāsmēs;
- Inspekcijas speciālistu piedalīšanās starptautiskās konferencēs un semināros.

5.7 SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija 2005. gadā organizēja diskusiju par Latvijas kultūras mantojuma saglabāšanu ar nevalstiskā sektora organizācijām. Lēmumu pieņemšanā regulāri notiek konsultācijas ar tādām nevalstiskajām organizācijām kā, *Latvia Nostra*, Koālcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai un citām.

6. PLĀNI NĀKAMAJAM GADAM

6.1 PRIORITĀTES 2006.GADAM

- Inspekcijai uzdotā darba izpilde saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" un 2004.gada 9.novembra Latvijas Republikas Ministru Kabineta apstiprināto Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu un ar kultūras mantojuma aizsardzību saistītiem citiem normatīvajiem aktiem. Kultūras mantojuma apzināšana, uzskaitē, lēmumu pieņemšana kultūras mantojuma saglabāšanā un kontrole.
- Inspekcijas iekšējās kārtības pilnveidošana, darba efektivitātes palielināšana. Turpināt veidot jaunu iestādes funkcionēšanas modeli, orientētu uz kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu, kas saistīta ar kultūras mantojuma saglabāšanas politikas regulāru pilnveidošanu, ierēdņu personīgās atbildības palielināšanu lēmumu pieņemšanā, pieņemto lēmumu kvalitātes kontroli, kā arī atklātību un dialogu lēmumu un pārmaiņu dokumentēšanā.
- Nodrošināt plašāku sabiedrības iesaistīšanos svarīgu ar kultūras mantojuma saglabāšanu saistītu lēmumu pieņemšanā.
- Turpināt Latvijas teritorijas kultūras mantojuma apsekošanu un papildināt Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu.
- Gatavot ziņojumu UNESCO Pasaules mantojuma centram par situāciju UNESCO Pasaules mantojuma objektos – Rīgas vēsturiskajā centrā un Strūves meridiāna loka punktos Jēkabpilī un Sestukalnā.

- Pilnveidot Latvijas likumu un normatīvo aktu sistēmu kultūras mantojuma aizsardzības un attīstības jomā, radot kultūras mantojuma saglabāšanai labvēlīgāku nodokļu likumdošanu, kā arī sakārtojot mūsdienu arhitektūras un kultūras mantojuma attiecības.
- Gatavot nepieciešamo dokumentāciju, lai iegūtu finansējumu kultūras pieminekļu glābšanai un izpētei, kā arī pildīt 2006. gada Kultūras pieminekļu izpētes un glābšanas programmu (avārijas stāvoklī esošu kultūras pieminekļu glābšana). Īstenot Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammu kultūras pieminekļu izpētei un glābšanai.
- Turpināt informatīvu materiālu sagatavošanu un izdošanu, kā arī regulāru Inspekcijas Interneta mājas lapas papildināšanu.
- Nodrošināt zagto un zudušo kustamo kultūras pieminekļu digitālo uzskaiti. Turpināt pilnveidot mākslas un antikvāro priekšmetu aprites jautājumu sakārtošanu atbilstoši Eiropas Savienības direktīvām.
- Nostiprināt sadarbību ar pašvaldībām kultūras mantojuma saglabāšanas darbā, sadarboties ar sabiedriskajām un profesionālajām organizācijām. Veidot dialogu ar kultūras pieminekļu īpašniekiem.
- Sarīkot Eiropas Kultūras mantojuma dienas Latvijā par tēmu "Vēsturisko interjeru saglabāšana un restaurācija".
- Nodrošināt kultūras pieminekļu uzskaites un aizsardzības darba datorizāciju.
- Realizēt projektu "Kultūras mantojuma Gada balva 2005".
- Organizēt nacionālo atlasu un piedalīties Eiropas Padomes organizētajā 11. starptautiskajā fotokonkursā jauniešiem „Kultūras mantojums fotogrāfijās”.
- Darba vizītes ārvalstīs sakarā ar darbību Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejā, Baltijas valstu Kultūras mantojuma komitejā, Baltijas jūras valstu kultūras mantojuma pārraudzības grupā, Eiropas Kultūras mantojuma dienu koordinātoru sanāksmēs, UNESCO Pasaules mantojuma centra 30. sesijā un UNESCO pasākumos, saistībā ar Rīgas vēsturisko centru.
- Dalība Eiropas Padomes projektā *HEREIN* – Eiropas kultūras mantojuma politikas informatīvās datu bāzes izveide.

6.2 STARPTAUTISKIE PROJEKTI

- Dalība Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejā un citās ar kultūras mantojuma saglabāšanu saistītās starptautiskās organizācijās. Sadarbība ar Zviedrijas, Somijas, Norvēģijas, Igaunijas, Lietuvas un Krievijas kultūras mantojuma pārvaldes institūcijām Baltijas jūras valstu kultūras mantojuma komitejas ietvaros. Sadarbība ar citām starptautiskajām institūcijām un ārvalstīm.
- Dalība „Eiropas kultūras mantojuma dienās 2006” ar tēmu „Vēsturisko interjeru saglabāšana un restaurācija”;
- Dalība Eiropas Padomes organizētajā Starptautiskajā fotokonkursā „Kultūras mantojums fotogrāfijās”, organizējot Latvijas nacionālo atlasu un Latvijas laureātu piedalīšanos starptautiskajā izstādē un pasākuma noslēguma ceremonijā Strasbūrā;
- Dalība Eiropas Padomes projektā Eiropas kultūras mantojuma informācijas tīklā (*European Information Network on Cultural Heritage Policies*) (*HEREIN*).

Inspekcijas vadītājs	J.Dambis
Kultūras mantojuma politikas daļas vadītāja p.i.	A. Rupenheite
Administratīvās daļas vadītājs	E.Vonsovičs
Galvenā grāmatvede	R.Vasiljeva
Lēmumu kvalitātes kontroles un komunikāciju sektora vecākā speciāliste	I. Bārda